

Afgørelser – Reg. nr.: 00916.00

Fredningen vedrører: Bromme Kirke

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   23-01-1945

Fredningsnævnet   25-02-1944, 26-10-1951

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

23/1-1945

U d s k r i f t

-----
afOVERFREDNINGSNÆVNETS FREDNINGSPROTOKOL

Aar 1945, den 23. Januar, afsagde Overfredningsnævnet paa Grundlag af mundtlig og skriftlig Votering følgende

K e n d e l s e

i Sagen Nr. 573/1944 angaaende Fredning af Arealer ved Bromme Kirke:

Naturfredningsnævnet for Sorø Amtsradsreds har den 25. Februar 1944 afsagt Kendelse i Sagen, som derefter i Medfør af Naturfredningslovens § 19, 3. Stk., er forelagt Overfredningsnævnet, hvorhos Sagen af vedkommende Grundejere er indanket for Overfredningsnævnet med Paastand principalt om Fritagelse for Fredning, subsidiært om højere Erstatning.

Kendelsen omfatter kun en Nord for Kirken og Kirkegaardsmuren beliggende mindre Del af den Købmand Gotfred Christensen tilhørende Ejendom, Matr. Nr. 51 af Bromme By og Sogn, og den Servitut, som paalægges nævnte Del af Ejendommen, er saaledes lydende:

Paa Omraadet maa ikke opføres Bygninger, Skure, Kiosker, Lysthuse, anbringes Møster eller andre Indretninger, der kan virke skæmmende, ligesom der ikke maa henlægges Affald eller Materialer. Kampering og Teltslagning paa Omraadet maa ikke finde Sted. Arealet maa ikke udgraves, og de paabegyndte Udgravninger skal være tildækket inden 1 Maaned efter denne Kendelses Afsigelse at regne. Plantning paa Grunden maa ikke vokse saa højt, at Udsigten til Kirken hindres. Saafremt Grunden senere skulde ønskes anvendt til Bebyggelse for Kirkens Ringer, vil Tilladelse hertil dog kunne forventes meddelt paa Vilkaar, at Nævnet kan godkende Bygningens Placering og Udseende. Den stedfundne Fredning skal heller ikke være til Hinder for, at

Ejendommen senere eventuelt anvendes til Udvidelse af Kirke-
gården.

I Erstatning er der tillagt Ejeren 1300 Kr., heri indbe-
fattet Ejerenes Udgifter til Landinspektør og til Udgravning til
en paatænkt Bebyggelse og Tildækning af Udgravningen.

Erstatningen skal udredes med Hølvdelens af Statskassen
og Hølvdelens af Sorø Amtsfond.

Paataleretten er tillagt Naturfredningsnævnet for Sorø
Amtsrådsreds.

Overfredningsnævnet har den 20. Maj 1944 besigtiget de
fredede Arealer og forhandlet med Ejerne af det omhandlede og
omliggende Arealer.

Forinden Mødet var der fra Danmarks Naturfredningsfore-
ning (Foreningens tekniske Udvalg), fremkommet et af et Kort
ledsaget Forslag om en betydelig Udvidelse af de fredede Omraader.

Paa Grundlag heraf vedtog Overfredningsnævnet følgende:

- 1) Fredningskendelsens Bestemmelser bibeholdes, dog saaledes, at
det fredede Areal overhovedet ikke maa bebygges, heller ikke
med en Bygning til Brug for Kirkens Ringer.
- 2) Naturfredningsforeningens Forslag om, at der lægges samme
Fredningsservitut paa et Areal af Matr. Nr. 51 og 12, der
mod Nord begrænses af Vejen langs Matr. Nr. 51's Nordskel,
mod Vest af Østgrænsen af det ved Fredningsnævnets Kendelse
fredede Areal, den østre Kirkegaardsmur og en Linie i For-
længelse af denne, mod Syd af Lillesø og mod Øst af en Li-
nie fra Lillesø til den fornævnte Vej trukket parallelt
med den østre Kirkegaardsmur og i en Afstand af 150 m fra
denne, tiltrædes. Mod den østgående Vej maa ikke hegnes
saaledes, at Udsigten mod Lillesø spærres.
- 3) Naturfredningsforeningens Forslag om, at visse yderligere
Arealer belægges med Servitut gaaende ud paa, at Bebyggelse og Be-
plantning med Træer kun maa ske med Fredningsnævnets Samtykke,
tiltrædes, dog saaledes at Servitutten ikke lægges paa Matr.
Nr. 51's østligste Dele, ej heller paa Matr. Nr. 12's vestlige
Del eller paa Matr. Nr. 6a og 6e. Servitutten vil med de nævn-
te Begrænsninger indenfor en Afstand af 300 m fra Bromme Kirke

være at paalægge Matr.Nr. 5a og 11a i indtil 50m's Bredde paa begge Sider af Vejen, som fra Sorø-Vejen fører forbi Kirken, og paa Matr.Nr. 11b i 50m's Bredde Vest for nævnte Vej, samt endelig paa Matr.Nr. 5a i 50 m's Bredde Nord for Vejen langs Nordskellet af Matr.Nr. 51.

- 4) De langs Kirkegaardens Østmur staaende større Trær fredes saaledes, at intet Træ maa fjernes eller væsentligt beskæres uden Tilladelse af Fredningsnævnets Formand.

Sagen drejer sig herefter om følgende Ejendomme:

Matr.Nr. 51 Bromme, Ejer Købmand Gotfred Christensen, Ll.Ebberup,
- - 12 - , - Ringer Anker Hansen, Bromme,
- - 5a - , - Gdr.Chr.Niemann, Mariendalsgaard, Bromme,
- - 11a og 11b, Bromme, Ejer Gdr.Hans Chr. Petersen, - .

Ved Overfredningsnævnets Besigtigelse og Forhandling mødte med Grundejerne Landsretssagfører C.A.Laursen, Sorø, og der blev med ham truffet Aftale om, at han paa samtlige Ejeres Vegne skulde nedlægge Erstatningspaastand.

Dette er sket ved en Skrivelse af 15. Juli 1944.

De saaledes fremkomne Erstatningspaastande er imidlertid langt betydeligere end, hvad Overfredningsnævnet kunde finde rimeligt, hvad man har meddelt Landsretssagføreren, og man her derfor i Medfør af Naturfredningslovens § 20 anmodet Taksationskommissionen vedrørende Naturfredning om at fastsætte Erstatningerne for Fredning af de fornævnte Ejendomme paa det foran angivne Grundlag.

Landsretssagfører Laursen har foruden til Grundejerne krævet Erstatning til en Tømrermester, som havde kontraheret med Købmand Gotfred Christensen om Bebyggelse af dennes Ejendom. Dette Krav maa Overfredningsnævnet afvise, da det ikke findes hjemlet i Naturfredningsloven.

Landsretssagføreren nedlagde ved Taksationsforretningen, som fandt Sted den 4. September 1944, paa Købmand Christensens Vegne Paastand om Godtgørelse af alle positive Udgifter, som havde været forbundne med Forberedelsen af Bebyggelsen af Matr.

Nr. 51 af Bromme, nemlig til Landinspektør, til Grundudgravning 2 Steder og Tildækning af Udgravningerne samt ved Til- og Fra-kørsel af Byggematerialer, ialt 575 Kr.

Efter Henstilling fra Taksationskommissionen indvilligede Overfredningsnævnets Formand paa Nævnets Vegne i Erstatning af nævnte Beløb.

Til Taksationsforretningen var samtlige Panthavere i de paagældende Ejendomme tilsagt, men kun en Panthaver i en af Ejendommene, Matr. Nr. 5a af Bromme, nemlig Sorø Akademi, gav Møde.

Efter at Grundejerne og disses Repræsentant, Landsretssagfører Laursen, samt den mødte Panthaver havde haft Lejlighed til at udtale sig, fastsatte Taksationskommissionen for Paalæg-gelse af Fredningsservitut i Overensstemmelse med Fredningsnæv-nets Kendelse af 25. Februar 1944 og de af Overfredningsnævnet vedtagne Bestemmelser Erstatningerne til Grundejerne saaledes:

For Fredning af
Matr.Nr.

51 af Bromme By og Sogn, Ejer Købmand Gotfred Christensen,

		a) for fornævnte positive Udgifter	Kr. 575,-
		b) - Servitutpaalægelse	<u>3400,-</u>
		ialt	3975,-
12	ibd.	, Ejer Ringer Anker Hansen	1500,-
5a	ibd.	, - Gdr. Chr. Niemann	1500,-
11a og 11b	ibd.	, - Gdr. Hans Chr. Petersen	<u>600,-</u>
		ialt Erstatninger	7575,-

Medens den ved Taksationsforretningen repræsenterede Panthaver, Sorø Akademi, i Skrivelse af 6. November 1944 har meddelt, at samme ikke ønsker Del i den for Fredningen af Matr. Nr. 5a fastsatte Erstatning og saaledes intet ved at erindre imod, at hele Erstatningen udbetales Ejeren, har Østifternes Husmandskreditforening den 27. September 1944 som Panthaver i Matr. Nr. 51 og 12 krævet sig tillagt henholdsvis 800 Kr. og 300 Kr. foruden Rente m.m. som ekstraordinært Afdrag paa Pantegælden m.v.

Under Hensyn hertil bestemmer Overfredningsnævnet herved efter Omstændighederne, at 800 Kr. af Erstatningen vedrørende Matr.Nr. 51 og 300 Kr. af Erstatningen vedrørende Matr.Nr. 12

udbetales Kreditforeningen imod Afskrivning af Beløbene i deres Helhed paa Pantegælden, medens de øvrige Beløb udbetales de vedkommende Ejere.

Da Overfredningsnævnet iøvrigt i det væsentlige kan tiltræde det i Nævnets Kendelse udtalte, vil Kendelsen være at stadfæste med de af det foranstaaende følgende Ændringer og Udvidelser.

T h i b e s t e m m e s:

Den af Naturfredningsnævnet for Sorø Amtsradsreds den 25. Februar 1944 afsagte Kendelse angaaende Fredning af Arealer ved Bromme Kirke stadfæstes med de af det foranstaaende følgende Ændringer og Udvidelser.

Erstatningerne udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Sorø Amtsfond.

Paataleretten med Hensyn til Servitutterne tillægges Naturfredningsnævnet for Sorø Amtsradsreds.

Det tilføjes, at de servitutbelagte Arealer matrikuleres særskilt uden Udgift for Ejerne.

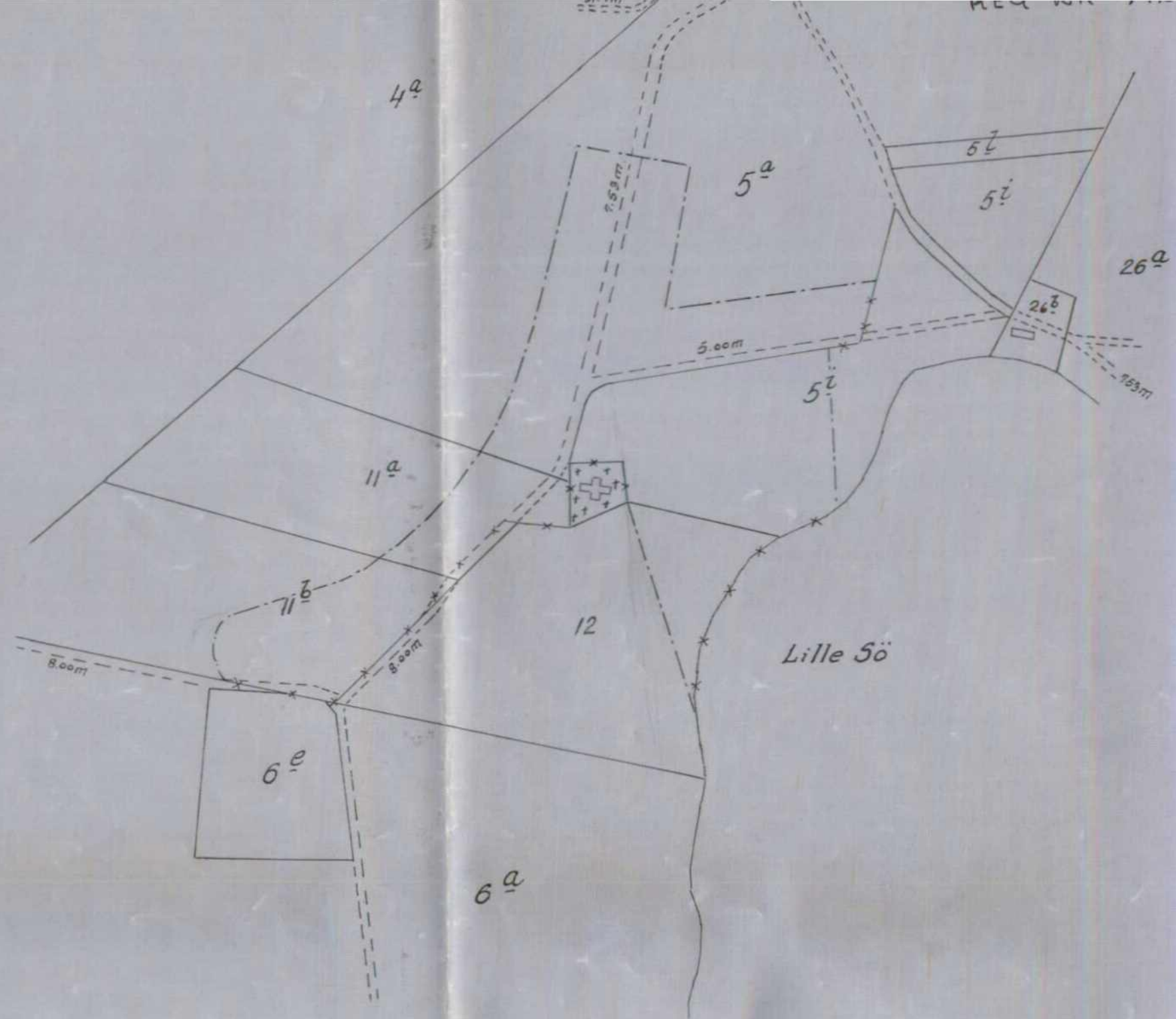
P.O.V.

Frederik V. Petersen.

Fredningsgrænser:

sammenfaldende med Skel

ikke sammenfaldende med Skel

Terrain af

Bromme By

Sogn: *Bromme*

Herred: *Alsted*

Amt: *Sorö*

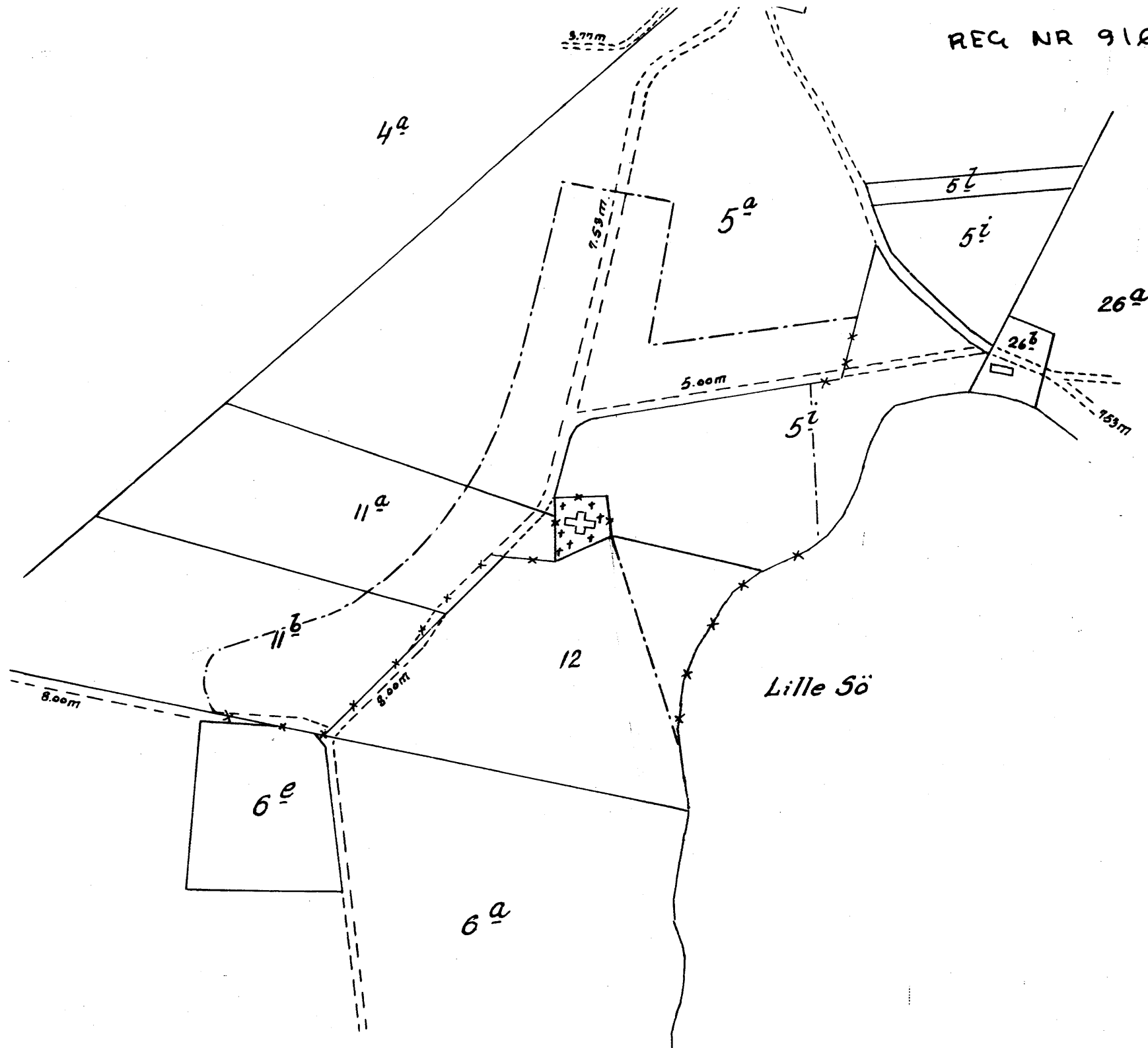
Udfærdiget i *Juni 1946*
Direktoratet for Matrikulsvæsenet

Maalestoksforhold 1:4000

Fredningsgrænser:

- sammenfaldende med Skel — x — x — x
- ikke sammenfaldende med Skel — · — · — ·

Terrain af

Bromme By

Sogn: *Bromme*

Herred: *Alsted*

Amt: *Sorö*

Udfærdiget i *Juni 1946*
Direktoratet for Matrikulsvæsenet

Maalestoksforhold 1:4000

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

REG. NR. 9/611

25/2 - 44

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Sorø Amtsrådskreds.

K e n d e l s e

afsagt den 25. Februar 1944.

I Skrivelse af 1. Februar 1944 har Sognepræst Jørgen Harboe, Munke-Bjærgby, overfor Nævnet henledt Opmærksomheden paa, at Købmand Godtfred Christensen paa sin Ejendom har paabegyndt Udgravningen af Grund til en Arbejderbolig umiddelbart op til Bromme Kirkes nordlige Kirkegaardsmur, og at en mulig smagløs Bygning i Kirkens umiddelbare Nærhed antagelig vil komme til at virke skæmmende, idet Kirken har en ejendommelig og smuk Beliggenhed, ene paa en Bakke overfor Lille- og Maglessø.

Under et Aastedsmøde den 4. Februar 1944 viste det sig, at den paagældende Landbrugsejendom, der er skyldsæt under Matr. Nr. 51 Bromme By og Sogn for Hartkorn 1 Skp. 2 Fdk. 1 Alb., af Areal ca. 10 Tdr., for Hovedparcellens Vedkommende grænser op til den nordlige og østlige Del af Kirkegaardsmuren i hele dennes Længde og fra den østlige Del af Muren skraaner ret stærkt ned mod Lille- sø. Langs Ejendommens nordlige Skel fører en Vej, der udgaar fra den offentlige Vej, som fører forbi Kirken. Der findes for Tiden ingen Bebyggelse i Kirkens Nærhed, bortset fra en ældre, straa- tækt Landbrugsejendom, der er beliggende umiddelbart op til den sydlige Kirkegaardsmur. Ejendommen bebos for Tiden af den, der er ansat som Ringer ved Kirken. I en Afstand af 13 m fra den nord- lige Kirkegaardsmur var der paabegyndt Udgravning til en Ejendom. Grundens Ejer, Købmand Godtfred Christensen, erklærede sig vil- lig til at undlade Bebyggelse af Ejendommen indenfor en Afstand af 40 m fra den nordlige og østlige Kirkegaardsmur mod at faa Udgifterne ved den skete Udgravning og dens Tildækning refunderet med 150,00 Kr.

Nævnet afsagde samme Dag i Medfør af Naturfredningslovens

§ 9 Stk. 2 en foreløbig Kendelse om, at den paabegyndte Udgravning af Grunden til en Bygning indtil videre vilde være at stille i Bero.

Den 18. Februar holdt Nævnet paany Møde paa Ejendommen efter Tilsigelse til de interesserede, derunder Danmarks Naturfredningsforening.

Det viste sig, at Ejeren nu havde paabegyndt Udgravning til en ny Byggegrund ca. 40 m nord for den nordlige Kirkegaardsmur og i Flugt med den ved Nævnets foreløbige Kendelse af 4/2 1944 standse Udgravning. Ejeren oplyste, at der her med Statsstøtte agt des opført en Landarbejderbolig af Sten med Tegtag. Ejendommen vil i Henhold til forevist Tegning kun komme til at bestaa af en Etage uden Loftsetage. Ejeren oplyste endvidere, at han havde ladet en Landinspektør afsætte 3 Parceller af den Del af Matr. Nr. 51, som er beliggende ud for Kirkegaardsmuren og nord for denne, og at det er hans Hensigt at bebygge ogsaa de to andre Parceller.

Fra Naturfredningsforeningens Side blev det gjort gældende, at Fredning i hvert Fald bør omfatte hele den Del af Matr. Nr. 51, som ligger mellem den nordlige Kirkegaardsmur og den offentlige Vej, der fører langs Ejendommens nordlige Skel ned til Bromme Plantage, og at der formentlig ogsaa bør finde hel eller delvis Fredning Sted af den øvrige Del af Matr. Nr. 51 Bromme By. Foreningen har dog ikke uden yderligere Undersøgelse endeligt kunnet præcisere sine Krav, men har anmodet om Udsættelse i 14 Dage for at foretage nærmere Undersøgelse og for at optage Rids over Kirkens Omgivelser.

Fra Ejeren Side er der protesteret mod den begærte Udsættelse og krævet en Erstatning paa 50 Kr. pr. Dsg for det Tab, der tilføjes ved Byggesagens Forhaling. Der er yderligere i en til Fredningsnævnet senere fremsendt Skrivelse af Ejeren krævet en Erstatning paa ca. 2060 Kr. for hver af de 3 Parceller af Matr. Nr. 51, der paatenkes bebygget, hvorhos der for Tømrermester Henry Madsen, Bromme, der har Kontrakt om Husenes Opførelse, er nedlagt Paa-stand om en Erstatning af 1950 Kr. for hver af de 3 Parceller i tabt Arbejdsfortjeneste, Mestersalær m.v.

Ifølge foreliggende Oplysninger er Grundværdien for hele

Matr. Nr. 51 Bromme By og Sogn 2.000 Kr.

Da Nævnet ikke mener at burde udstrække en Fredning til hele Ejendommen, jfr. nedenfor, vil det være uforment at udsætte Sagens Afgørelse som af Naturfredningsforeningen begært.

Nævnet maa mene, at betydelige landskabelige og æstetiske Hensyn taler for at frede den Del af Matr. Nr. 51 Bromme By, der er beliggende nord for Bromme Kirkes nordlige Kirkegaardsmur, idet en Bebyggelse her vil virke skæmmende. Hvad angaar den øvrige Del af Ejendommen, der er væsentlig lavere beliggende, finder Nævnet ikke, at en Fredning vil være af saa stor Betydning, at Fordelene herved vil opveje de Omkostninger, som en udvidet Fredning vil medføre.

Den Del af Matr. Nr. 51 Bromme By, der herefter findes at burde fredes, udgør ifølge et af Landinspektør Pedersen Bonde udarbejdet Kort 4080 m² og er paa Kortet betegnet som Parcel 2,3 og 4.

For denne Del af Matr. Nr. 51 skal følgende Regler være gældende:

Paa Omraadet maa ikke opføres Bygninger, Skure, Kiosker, Lysthuse, anbringes Master eller andre Indretninger, der kan virke skæmmende, ligesom der ikke maa henlægges Affald eller Materialer. Kampering og Teltslagning paa Omraadet maa ikke finde Sted. Arealet maa ikke udgraves, og de paabegyndte Udgravninger skal være tildækket inden 1 Maaned efter denne Kendelses Afsigelse at regne. Plantning paa Grunden maa ikke vokse saa højt, at Udsigten til Kirken hindres. Saafremt Grunden senere skulde ønskes anvendt til Bebyggelse for Kirkens Ringer, vil Tilladelse hertil dog kunne forventes meddelt paa Vilkaar, at Nævnet kan godkende Bygningens Placering og Udseende. Den stedfundne Fredning skal heller ikke være til Hinder for, at Ejendommen senere eventuelt anvendes til Udvidelse af Kirkegaarden.

I Erstatning udbetales der Ejeren, Købmand Goøfred Christensen, Lille Ebberup, 1300 Kr., heri indbefattet Ejerenes Udgifter til Landinspektør og den i Navnets foreløbige Kendelse af 4/2 1944 fastsatte Erstatning af 150,00 Kr. Af Erstatningen udredes Halvdelen af Statskassen, Halvdelen af Sorø Amtsfond.

T h i b e s t e m m e s :

Det paa vedhæftede Kort nærmere angivne ca. 4080 m² store Areal af Matr. Nr. 51 Bromme By og Sogn tilhørende Købmand Godtfred Christensen, fredes som ovenfor nærmere angivet. I Erstatning for Fredningen tillægges der Ejeren 1300 Kr., der udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Sorø Amtsfond.

Paataleretten tilkommer Fredningsnævnet for Sorø Amt.

FREDNINGSNÆVNET >

Justitsministeriets genpartpapir.

Mtr. nr., ejerlav, sogn: **12 a, Brønne by og sogn.**
 (i København kvarter)
 eller (i de sønderjydske lands-
 dele) bd. og bl. i ting-
 bogen, art. nr., ejerlav,
 sogn.

Akt; Skab nr.
 (udfyldes af dommerkontoret)

Gade og hus nr.:
 (hvor sådant findes)

Anmelderens navn og bopæl (kontor):
 Fredningsnævnet for Sorø Amt.
 c/o Dommerkontoret, Ringsted.

FREDNINGSTILBUD

Undertegnede **parcellist Esbern Petersen**
 tilbyder herved som ejer af matr. nr.

12 a, Brønne by og sogn

at lade nedennævnte areal af ovennævnte matr. nr. frede.

Arealerne beskrives således:

1. det mellem kirkegårdens søndre mur og gårdens bygninger beliggende areal.
2. et areal sydvest for kirkegården afgrænset således:
 med vest af kommunevejen,
 med syd af en flugtlinie fra et punkt på ovennævnte vej beliggende 110 meter sydvest for kirkegårdens sydvestre hjørne og gående mod nordøst til et punkt 50 meter ret syd for kirkegårdens sydvestlige hjørne,
 med øst afgrænset af gårdens nuværende bygninger.

Fredningen har følgende omfang:

Arealerne må ikke bebygges eller beplantes med højstammede træer, og der må ikke på arealerne graves grus eller anbringes transformatorstationer, telefon- og telegrafmaster o. l., skure, udsalgssteder, isboder, beboelsesvogne og efter nævnets opfattelse skønhedsforstyrrende genstande.

Jeg forbeholder mig dog ret til at

For fredningen kræver jeg ingen erstatning.

Jeg er indforstået med, at ovennævnte forligstilbud tinglyses på min ejendom matr. nr.

12 a, Brønne by og sogn,

dog uden udgift for mig.

Påtaleberettiget i henhold til foranstående er fredningsnævnet for Sorø amt og

Brønne sogns

menighedsråd i forening eller hver for sig.

Brønne den **26 10** 195**1**

Esbjørn Petersen

Fredningstilbudet modtages og godkendes.

Fredningsnævnet for Sorø amt, den **26 10** 195**1.**

Urban Petersen

fmå.

Terrain af
Bromme By

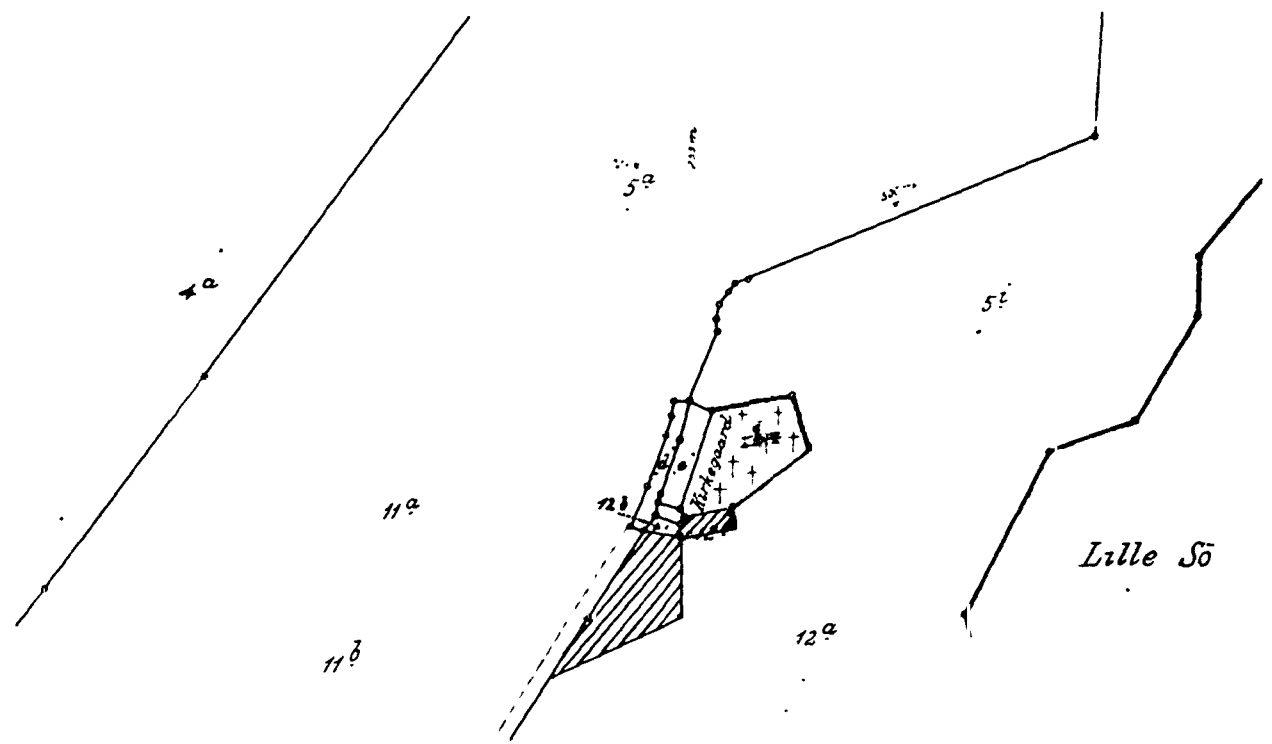
Bromme Sogn
Alsted Herred
Sorö Amt

Rigtig kopi af matrikelkortet.

Direktoratet for Matrikelvæsenet i dec. 1951

Måltorhold 1:4000

500 m.

REG. NO 916